

Հաշնակցութիւնը վերնալէ ետեւ՝ բը-
նականաբար մարտական միութիւնն
ալ լուծուեցաւ . ուստի Պ. Տը Պիզ-
մարք բանակցութիւններ բացաւ նոր
մարտական միութիւն մը կազմելու
համար, որ այս օրերս 'ի գլուխ ելեր
է . Եւս նպատակաւ Պէրլին գումար-
ւած երեսփոխանները պայմանագրու-
մը կնքեցին, որուն ոչ միայն հիւսիս-
այնպէս եւ հարաւային Վերմանիոյ կա-
ռավարութիւններն ալ, Հէս, Պատ
եւ Վիրթեմպերկ՝ իրենց հաւանու-
թիւնը տուած են, Պալիէրա ալ
մօտերս իր հաւանութիւնը պիտի տայ
եղեր : Եւս պայմանագրութեան հա-
մեմատ հարաւային Վերմանիոյ կա-
ռավարութիւններն ալ պիտի կրնան
մարտական եւ առեւտրական գործե-
րու համար երեսփոխաններ զրկել հիւ-
սիսային Վերմանիոյ խորհրդարանը :
Եւս գործը գերմանական միութիւնն
ամբողջացնելու համար մեծ քայլ մ'է :

Փարիզէն յունիս 14 թուով լուր
կուտան թէ Պ. Սուլթանին մեկնելէն
ետեւ կոյսը Պէրլին պիտի երթայ եւ
թէ իսթանբուլ վերջերք Միջերկր թագու-
հին ծագեալ կերպարանով Փարիզ
պիտի գայ :

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՈՒՐԻՔ

Փարիզ 18 յունիս, իրիկուն .
Ժողովուրդը Մարքսի միջնորդութիւն
հարցանքները հրապարակեցին : Իսկ Մար-
քսի միջնորդութիւնը համար կը կարծուի թէ
Ամերիկայի կառավարութեան խնդրանք
համեմատ կենացը չգտնուելով Մէքսիկա-
յէն պիտի վանուի :

Փարիզ 19 յունիս .

Վիեննայի կաղէթ լրագիրը կրէ թէ
1836-ի (Փարիզի) դաշնագրութիւնը Պիե-
րաքննելու համար Աւստրիոյ ըրած առա-
ջարկութիւնը Ռուսիա մերժած է :
Այս խնդրը նախ յունիս 1-ին Պ. Մէ-
թերիքի ուղղուած ծանուցագրով մ'առա-
ջարկուեցաւ, բայց միւս տերութեանց հա-
ձոյ չընդունաւ համար չնորոգուեցաւ :

Վիեննա 19 յունիս .

Բրէս լրագիրը կրէ թէ Կորչաքով իշ-
խանին, Պ. տը Պիմարքի, լորտ Գաուլէյի
եւ Պ. տը Մէթերիքի Փարիզ եղած ժա-
մանակ Պ. տը Մութէի հետ խորհրդակցու-
թիւն մ'ընդունանապատկը չէ թէ Տաճկաս-
տանի վիճակը բարձրացնելու միջոցներուն
վրայ մշտնջեն համաձայնել էր, այլ միայն

ժողով ձիրաններուն մէջ կը խեղդէ,
որ մարդկանց մէջ անխռով եւ համար-
ձակ կը պորտի, չկրնար մինչեւ վերջը
անպատիժ մնալ :

Բայց մինչդեռ աղբիւր լուսաւորչա-
կան մասը իւր կղերին ամենէն փոք-
րիկ թերութիւնները մոլութիւններն
ու յանցանքը տանիքներու վրայ կը
քարոզէ, մինչդեռ լուսաւորչական մա-
սը կղերին իրաւասութեան սահման կը
դնէ եւ անոր պարտաւորութիւնը իրեն
կը ծանցունէ, վերջապէս կը կշտամբէ
եւ կը կրթէ զայն, հաւովմական հայոց
մեծագոյն մասն անդին ծուկը կը դնէ
շղարշին եւ մօրութիւններուն առջեւ, անոնց
ամեն ըրածներուն վրայ աչք կը գցէ,
կտմէ թէ ոչ, թերեւս անանկ ըլլալ պէտք
էր կրէ ինքնիրեն, ու հեղցուցիչ լուծ-
թիւն մը կը պահէ եղածին վրայ, եւ
չուզեր որ անարգանք կամ վնաս հասնի
իր կղերին, որուն կարծես թէ ծախք է
իր հոգին սիրտն ու գեղացուքներ : Հա-
րուտան ալ ինչո՞ւ իւր ոսկիով կամ բարո-
յական ազգեցութեամբը չարագործ
կղերականի մը կենքը տպատելու չմիջ-
նորէ երբ արքայութեան անցալի մը
խոստացուի իրեն :

Այլմիջոցները տարբեր են այդ մար-
դասականներուն դէմ ընդունելը՝ ըն-
թացիկ վրայ . ոմանք կը պահանջեն
թէ պէտք է մեռնին . իսկ կայ հաւա-
ւած մ'ալ՝ դուրսէ ձեր ալ ընդունածը՝
որ աւելի փոխադարձութիւն կը նկատէ
կուզէ որ ծանր պատիժներ կրեն՝ բացի

Վ. Սուլթանին ըրած նոր տնօրէնութեանց
արդիւնքին սպասելու որոշումը ընել : Այս
որոշման վրայ տերութեանց դեպքանները
յունիս 13-ին միաբան ծանուցագրի ձեռով
առաջարկութիւն մը պիտի ներկայացնէին
Բ. Դրան :

Օսմ. Գոնուլիսէ 19 յունիս
Փարիզ 34 10—34 15
Լոնտոն 33 3/4—34
Օսմ. Գոնուլիսէ 20 յունիս
Փարիզ 34 20
Լոնտոն 33 3/4—34
Օսմ. Կոնս. 1863/262 50 . 263 75

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Օգոստոսիա Սուլթանը երէկ կէս
օրուան աղօթքն Օրթոդոքս միջինին
ընելէն ետեւ Տոմա Պահճէի պալատը
գաղտնալով Ռուսիոյ կայսեր կերպով
պրի Մէքսիս իշխանին առանձին ըն-
դունելութիւն ըրաւ : Քիչ մ'ետքը
Պ. Սուլթանը Պալատէն դեսպանաց
շողենաւներուն առջեւէն անցաւ նաւա-
կաւ եւ Սուլթանի շողենաւը գնաց :

Ժամ 9-ին միջոցները Սուլթանի
անիւնները դաւաճալ սկսան եւ անմիջապէս
թերանոթիւններուն որոտմանը ծանու-
ցին Նորին վեհափառութեան Եւրո-
պոյ ուղեւորիչը : Դեսպանաց շողենաւ-
ները մինչեւ Մարմարայի ծովը Նորին
վեհափառութեան ուղեկցելէ ետեւ ետ
դարձան : Իսկ օգոստոսիա Սուլթան
նին հետ գաղտնա՝ միւս շողենաւներն են
Թալիս, Փէրթէ-վե-Փիլիս, Իսմայիլ,
ասոնցմէ զատ Եղիզէ ու Օրխան զրա-
հաւորները :

Գաղղիոյ դեսպան Պ. Պալէ-
Պարպէն անուն գաղղիական շողենաւով
օգոստոսիա Սուլթանին ընկերակից ե-
ղաւ եւ մինչեւ Փարիզ հետը պիտի եր-
թայ, ուր Ն. Ս. Եւհափառութեան եւ
Նորին վեհափառութեան ծանուցելու
կայ պիտի գտնուի : Միջոցով դեսպա-
նաւան թարգման քարտուղարներէն Պ.
Սուր ալ Նորին վեհափառութեան
հետ պիտի երթայ մինչեւ Լոնտոն, ուր
Ս. Ե. Թագուհւոյն հետ տեսնուած
ժամանակ թարգմանի պաշտօնը պիտի
կատարէ :

Նորին վեհափառութեան հետ 'ի
միասին կերթան Բարձր. Սուրառ Ե.
Ֆէնտին, Իւլիէտին Ե. Ֆէնտին եւ Հա-

որ եւ է մահուան պատիժներէ : Եւ ալ
արդարեւ արիւնը արեան մէջ լուսաւո-
րէնքը չեմ գտիր . բայց եթէ մշտն-
ջենաւոր պատիժ մը չպիտի տնօրինուի
անոնց դէմ, աւելի կընտրեմ որ անոնց
թերաղբիւր իւր ազատութեան զիրը
ձեռք բերել ձգնողներուն հոգեւոյն հա-
մար հովանաւոր ծառի մը տակ ոտքե-
րը դնենէն կարած պատարագ մը մա-
տուցանէ :

Յօհաննէս անուն վարդապետն այ-
սօր թէ իրիւ աշխարհական մարդ եւ
թէ իրիւ եկեղեցական մարդ, այնպիսի
ոճի մը ամբաստանութեան տակ ինկած
է, որմէ մինչեւ հիմա մարդասպաններու
համար սահմանուած օրէնքին կատար-
եալ գործադրութեանը կրնայ մարքը-
ւել, եւ բանն ալ կարծեմ այն կէտն է
հասեր, որ եթէ մերձաւոր կամ հե-
ռաւոր միջնորդութիւնները փութեւ
նեն, Յ. վարդապետն ալ Միւնստիւտ
տուրը Միւնստիւտ պէս էջ մը պիտի ունե-
նայ ներկայ դարուս պատմութեան մէջ :

Թող միտախն ազգային ժողովը,
պատրիարք, խառն ժողով, անխառն
ժողով, առաքանական յանձնաժո-
ղութիւն, մշտնջենաւոր խորհուրդներ,
որոնք իրենցմով ազգը իրիւ կմախք կը
ներկայացնեն, եթէ տակաւին շարու-
նական իրենց պանդխտ փոյթն ու գոր-
ծունէութիւնը, մեծ փառք պատրաստը
ուած է իրենց համար :

Ինչ պէտք է յուսալ այս անփոյթ

միտ Ե. Ֆէնտին, արտաքին գործոց պաշ-
տօնեայ Բարձր. Սուրառ փաշան, կայ-
սերական գիւտնին թարգման Ս. Եւհ.
Նորիքի պէյը, արքունեաց սենեկա-
պետներ եւ ուրիշ բարձրաստիճան պաշ-
տօնատէրներ, որոց մէջ է նաեւ արքու-
նի ճարտարապետ Պալեան վեհափոյլ
Սարգիս պէյը . ասոնցմէ զատ արքունի
թիկնապահներ թիկնիներ սպասաւորներ
եւ այլն եւ այլն :

Օգոստոսիա Սուլթանը շատագ
Պալէ հասած ատեն Միջինիականի
գաղղիական նաւատորմը, եւ անգլիա-
կան ու իտալական նաւատորմներ, ինչ-
պէս նաեւ Թուրքիոյ նաւահանգիստը զը-
նուած զրահաւորները հետգհետ պիտի
ուղեկցին Նորին Ս. Ս. Եւհափառու-
թեան :

Բարձր. Սուրառ փաշային տարա-
կայութեան ժամանակ՝ արտաքին գոր-
ծոց վերատեսչութիւնն առաքանական
եայ կերպով Ս. Եւհ. Սալիէթ փաշա-
յին յանձնուեցաւ : Թիւրքիոյ վե-
րատեսչութիւնն ալ Ս. Եւհ. Բազուլի
փաշային յանձնուեցաւ :

Ինչպէս որ հինգշաբթի տուր
թերթով ծանուցել էինք, նոյն օրը
Բ. Դրան բոլոր նախարարները, օտար
տերութեանց դեսպաններն եւ Հայոց
ու Յունաց Ս. Պատրիարքները օգոս-
տոսիա Ինքնակալին ներկայանալու
պատիւ ունեցան :

Տերութեան նախարարներուն ըն-
դունելութեան ժամանակ, Բարձր.
Մէթիս-Եւհ. Բազուլի Ե. Ֆէնտին բոլոր
իւրամիջ կողմէն երկնից օրհնութիւն
ները հայցեց օգոստոսիա Ինքնակալին
վրայ եւ յոյս յայտնեց թէ Նորին Ս.
Ս. Եւհափառութեան ուղեւորութիւնը
խիտ բարի արդիւնքներ կունենայ երկ-
րիս համար :

Դեսպանաց ընդունելութեան ժա-
մանակ օգոստոսիա Ինքնակալին Միջ-
երկր դեսպանին ըսաւ թէ Եւրոպիոյ
ամենէն ընտիր երկիրները տեսնելու
պիտի երթայ, եւ կը յուսայ թէ իր ու-
ղեւորութիւնը հաճոյական եւ միանգա-
մայն հրահանգիչ կըլլայ, Յետոյ միւս
դեսպաններուն զատ զատ սիրալի խօս-
քեր ուղղելով, Ռուսիոյ դեսպանին
ալ յատկապէս իր ուրախակցութիւնը

ընթացքէն օրինակն աչքերնուս առջեւ
է . Հիւանդանոցի նորակալմ հոգա-
բարձութիւնը իւր անգամակցաց թուոյն
հաւասար առօրեայ կենքի մ'ունեցաւ,
եւ այն տարօրինակ եռանդը որով ներ-
կայացան երբեմն այդ Ե. Ֆէնտիններն
հիմա մարեցան :

Մէկը միւսին ետեւէն հրաժարա-
կան կուտայ . եւ ինչ է արդեօք միտ-
քերին, Բայց չեմ ուզեր անոնց հա-
մար ընելը յիշատակութիւնս բոլորու-
վին ցամաք անցնել . տղայոց հանգերձ
ները նորոգեցին :

Միայն երկու անձնք կան դոյս
կարգին մէջ՝ որոնք յարաւարութեամբ
եւ իմաստութեամբ կը փայլին իրենց ըն-
կերներէն : Դոնք սերտիւ կապուած են
իրարու հետ եւ ամեն պարագայի մէջ
կը գործակցին, իրենց մէջ գոյացած բա-
րեկամութեան հանգոյցը մէկուն հա-
մար տնտեսագիտական եւ միւսին հա-
մար բանաստեղծական է : Դոնք պա-
տրասպարեց հացը աղէկ մ'ապահովե-
ցին եւ քիչ օրուան մէջ բարեկարգու-
թիւն անուով շատ մը հին կանոններ
հաստատեցին վանքին մէջ :

Չոր օրինակ շտեմարանի եւ մաք-
րութեան տեսչութիւնը՝ որ յառաջ ալ
կար :

Հիւանդանոցն ու խեղագանները ի-
րարմէ զատ նստեցնել . երբ մէկտեղ
կը նստէին, Կերակրոց ցուցակ շինել հին
տղերութիւն : Հրդեհի վտանգը նա-
խատեսելով գոյութիւնը իրենց պա-

յայտնեց Ս. Երեքսանդր կայսեր կե-
նաց դէմ՝ փորձուած դաւաճանութեան
'ի դերս երեւոյն համար :

Իսկ Յունաց եւ Հայոց Պատրի-
արքներուն ընդունելութեան ժամա-
նակ, Յունաց Ս. Պատրիարքը իւր
եւ Հայոց Ս. Պատրիարքին բերնէն
այս երկու քրիստոնէայ ազգաց անձ-
նուէր եւ հաւատարիմ հպատակու-
թիւնը յայտնելով ջերմեռանդ բարե-
մարտութիւններ ըրաւ Նորին Ս. Ս. Եւ-
հափառութեան համար :

Եւս ընդունելութեան մէջ մեր Ս.
Պատրիարքին հետ ընկերացած էին
Պեր. Երիտասկէս եւ Ներսէս Ս. Ե.
պիսկոպոսները :

Լէվոնթ Հերրոյ հինգշաբթի օրը
դեսպաններուն եղած ընդունելութեան
վրայ տեղեկութիւն տալով կրէ թէ
օգոստոսիա Ինքնակալը Պ. Տէրեա-
նիկ մօտենալով՝ երբոր հիւննացեց
դեսպանն ըլլալը բարձր. Սուրառ փա-
շային իմացել է, կէս մ'անդին դառ-
նալով՝ անցել է ըսելով . « յուսամ որ
աղէկ էք » : Եւս դէպքը թէ եւ բոլոր-
ովն անակնունք չէր, պաշտօնական
եւ դեսպանական տիւրմիւններու մէջ խօ-
սակցութեանց նիւթ մ'եղած է :

Երէկ առաւօտ Երեւանի եկող
աւստրիական Լոյսի շողենաւով Բար-
ձր. Լոմբ փաշային մէկ բանակի օգ-
նակներ եկաւ պաշտօնական նամակ-
ներ բերելով Վիրիտին, որոց թուականը
մինչեւ յունիս 5/17 կը հասնի : Եւս
նամակներէն կիսացուի թէ կայսերա-
կան զօրքերը նոր յարձակում մ'ըրեր
են ապստամբաց վրայ Լաւիթի կող-
մէն, եւ անոնց բռնած բոլոր զէրքերն
առնելով՝ մինչեւ Միլապէլիս եւ Բօ-
րեցցայի լեռները հարածք են՝ բազ-
մաթիւ գերիներ բռնելով, որք յայտա-
բարութիւն ըրեր են թէ ապստամբներն
ուտելիքի կողմէ մեծ ներգութիւն կը
կրեն :

Եւս պաշտօնական տեղեկութեանց
վրայ Լէվոնթ Հերրոյ կաւեղցնէ թէ
յունիս 19 թուով Ե. Լոյսի իրեն զը-
րած նամակ մը կը հաստատէ այս լու-
բանէն ստուգութիւնը : Յիշեալ նա-
մակին խօսքին նայելով, պատրաստ
խիստ սաստիկ եղեր է եւ երկու կողմէն

հեւ. երբ պարագ էին . եթէ պարագ
բան մը կար՝ պատագրեց փոյն էր .
ջուրը ձրի է հիւանդանոցի մէջ :

Բայց այդ 22 յոգնած բաղկաց-
եալ « ըրաւ հաճումն » ուրիշ օր-
նակի զանց կրնամ՝ Մանդուկի 372
թիւը կարգացած ըլլանուդ համար :
Եւրի կարեւոր թէթօրմներ ալ գեռ
հաւկթի մէջ են . օրինակի համար 200
աշակերտ պարունակող դպրոց մը պի-
տի շինուի, անոր քով ալ Եւրոպայի
յիմարաններուն պէս յիմարան մը :
Եւս ամենը երկու հազար լիւրացով
կըլլայ, հաւաքելը գիւրին բան է,
աղբն ալ ուզած վայրկեանին կրնայ
տալ, դանձանակները տար ապացոյց
են, Հիւանդանոցի սնուկն ալ հիմա
նոր Լոնտոն մը դարձեր է . անվարձ
սպասաւորները ինչ պիտի ընէ . լեցուն
ամանակնաւ ծառայներ պէտք է բերել,
ու այն պահուկները որք պատառ-
մը հացի եւ անկողնոյ մը փոխարէն գի-
շեր ցերեկ քրտիք կը թափեն, հիմա
թող երթան փողոցները մուրան :

Բայց եղբուրթիւններն ստուգեցին
որ Եւրիպոլէի հասարակապետութիւ-
նը իւր ամերիկացի նախագահին դէմ
ասպար վերցուցեր է, եւ իմացայ որ
քանի մ'օր յառաջ Սուրառ-հաւաքը
քարկծեր են, որուն կոտորուած ապա-
կիւններ նորոգելու համար տուրք մը
դնել հարկ պիտի ըլլայ կրտուի :

Հասարակաց գայրոյթը խիստ սաս-

շատ մարդիկ մեռել են։ Ազգայական զորաց հրամանատար Խանյիլ փաշան ալ մեռել է։

Լեվոնի Զեքը կը ծանուցանէ թէ Արիսի նկատմամբ անցեալ շաբաթ օրը չորս մեծ տէրութեանց առաջին թարգմաններուն ձեռք թ. Դրան մաւ տուչուած ծանուցարարին պատասխանը երէկ Աւանայի ճանրով Փարիզի, Բեդրասուրիի, Պէրլինի և Ֆիորենցայի կառավարութեանց ղրկուել է։ Բնագործարարէն նկատելով, կըսէ յիշեալ թերթը, թ. Դրան պատասխանը նպատակաւ է տէրութեանց առաջարկութեանը։ Բայց Արիսի ժողովրդեան պիտոյից և բաղձնանաց վրայ քննութիւն ըլլալէ առաջ կը պահանջէ որ նախ հեղինակը կամաւորները կողմէն մեկնին։

Ինչպէս որ նախնիքս թուով ծանուցել էինք, կայսերական կառավարութիւնը Ապֆենբուրգի վրայ այս շաբաթ հետեւեալ նոր օրէնքներն ալ հրատարակեց, որոց մէկով Սուլթան ֆաթ և Սուլթան Էլմաշ Էմին զըֆ ստացուածոց ժառանգութեան իրաւունքը կընդարձակէ, և միւսովն ալ օտարազգիներուն արտօնութիւն կը շնորհէ Օսմանեան տէրութեան երկիրներուն մէջ անշարժ կալուած ստանալու։

ՕՐԻՆԻՔ
ՎԱԳՖՆԵՐՈՒ ՎՐԱՅ
ԿԱՅՄԱՐԱԿԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱԳԻՐ

«ՊԱՐՈՒՆԱԿԻՆՈՅ ՀԱՄԱԶԱՅԻՆ ԿԱՏԱՐՈՒԻ»
7 թիւ 1284

Այս հափառ Սուլթանը իմարթէթ և ինով* ստացուած Սուլթան ֆաթ* և Սուլթան Էլմաշ Էմին զըֆ իրաւունքով ժառանգութեան իրաւունքը ընդարձակելու համար հետեւեալ օրէնքը շնորհեց՝ առանց աւելելու բարեարդարական հաստատութեանց վերաբերեալ։

* Վագֆ հոգի՝ որոց վրայ ամեն տեսակ շէնք շինուած է։

** Գիւղական կամ դաշտային հոգի՝ որոց վրայ շէնք չկայ, բայց բերք կամ հեղուակ կը բերեն։

*** Երկու տեսակ վարձք. առաջինն է վագֆ տեղ մ'առնուած ժամանակ վճարուած ինքն Սուլթանէն անուն վարձքը. երկրորդն է տարուէ տարի ինքն Սուլթանէն անունով վճարուած թեւեւ վարձքը։

տիկ կերպով յուզեալ է Եւթիպուլէ, և եթէ օրը չորս հինգ անգամ պարահան դէս տուել՝ գարձեալ արտերն ու մոքերը հանդարտելու արամադիր չեն։ Արաւի թէ դաւաբութիւն մ'ալ կը խորհուի նախադահին կեանքին դէմ, որ քնդուանի և կը ջանայ պարահանդէսներով և նոսրաբարաններով օրտերն աւմոքել և այդ ափ մը ժողովուրդին համակրութիւնը վաստակել։

Սահմանադրութիւնն այս տարի ևս իւր քառանկիւն անկեղծութիւն մինչև Պէրլինը գնաց։ Տարեարձի հանդէսը ինչ համար հիմա միայն մէկ նշանակութիւն մ'ունի, այսինքն Սահմանադրութիւնը չմնաց, բայց օրինաւոր վարչութեան սկզբունքը պաշտպանողները կեցած են, և սահմանադրական մասն արդարեւ սակե աւելի չուղեր, բայց հակառակորդները քոչ չպիտի ըլլան։ Մինչև որ տարեարձիք չվերջանան իրենց համար։

Վագֆին հանդէսներու կարգին մէջ Համարձման հինգշաբթի օրը իմարթէթ տեղի ունեցած հանդէսը նշանաւոր է իւր ամեն պարագայներով։ Ըստ վերայ շատ բերաններ շատ բան խօսեցան, և տեսնելով զանազանաց այն օրուան վիճակը, հետեւեցին թէ տիկնանց թապալտի գլուխ նստելը միայն իւր հաստանի համար շահաւէտ չէ։ Ուստի հանդիսականին մէկը թապալտին քովէն

բերեալ օրէնքները, և առանց դաշեւելու Սուլթանէն զեղեղաթ ընչից մտաւարաւորութեան սկզբունքներուն և զանոնք հիմնողներուն դրած պայմանադրութեանը։

Յօդ. Ը. — Իմարթէթ յով ըստ ստացուած Սուլթան ֆաթ և Սուլթան Էլմաշ Էմին զըֆ ստացուած ժառանգութեան իրաւունքը հաստատ պահուած է։

Նորոք մէկը ոչ արու և ոչ էգ դաւաճ* այսինքն առաջին աստիճանի ժառանգ չունենայ, այս սեփականութեանց ժառանգութիւնը հետեւեալ աստիճանի ժառանգաց պիտի մնայ հաւասար բաժնով* այսինքն։

2. Ստիճան. մեծնորին թռուներուն, այսինքն իւր երկու սեռէ դաւաճներուն արու և էգ որդեւորը։

3. Ստիճան. հօրն ու մօրը։

4. Ստիճան. համահայր և համամայր եղբայր և քերց։

5. Ստիճան. համահայր եղբայր և քերց։

6. Ստիճան. համամայր եղբայր և քերց։

7. Ստիճան. ողջ մնացած երկունք կամ կնոջը։

Յօդ. Թ. — Արեւիշեալ ժառանգական աստիճաններուն մէջ կարգաւ առաջնութիւն ունեցող ժառանգը կեցած ժամանակ, յետագայ աստիճաններու ժառանգները դուրս կը մընան։ Օր օրինակ, երբ մեծնորին դաւանները կեցած ըլլան, թռուները չեն կրնար Սուլթան ֆաթ և Սուլթան Էլմաշ Էմին զըֆ ժառանգել. և թռուները կեցած ժամանակ հայրն ու մայրը չեն կրնար ժառանգել, և այն բոլոր կարգին։

Սակայն երբ մեկուն որդիք իւր մէ առաջ մեռնելով՝ արու և էգ դաւաններ թողած ըլլան, անոնք դաւակ տեղ անցնելով իրենց պապին կամ մեծնուն ժառանգը կըլլան։ Սակայն թէ, ողջ մնացած այր կամ կնոջ երբորք աստիճանէն սկսեալ մինչև վեցերորդ աստիճանի ժառանգներուն ինկած այս ստացուածոց քառորդ մասը ժառանգելու իրաւունք պիտի ունենայ։

Յօդ. Գ. — Ժառանգական իրաւանց ընդարձակելն և Սահմանութիւնը

կանցնի ու վարդ մը կընդունի իւր ձըգած մէծիտիէն փոխարէն։

— Բայց, մասամբ, այս վարդը թռուած է, կըսէ այցելուն։

Բերիկայի մէջ քաղաքացին աղատ է թարմ վարդ մը խնդրելու։

— Ինչիտի մ'ալ տուել՝ աղէկ վարդ մը տամ կը պատասխանուի իրեն։

Եւ վերջապէս թարմ ու թառամ երկու վարդեր պիտի գրանով 44 դուրու չեն կըլլան։

Գանձահաւաք տիկնանց նախանձաւորութիւնը կը գովում, և չեմ ծիծաղել երբ կընեն իրարու «իմ թապալտը շատ քուկի քիւ ձգեցին»։

Այս քանակ տեղի իրիկուն (ամսոյս 9/21) օգոստոսի տուր Սուլթանը լուրջ լայ տուած անդեկութիւններուն և ոչ մէկը արգելադրելով մեկեկեցաւ Փարիզ երթալու համար Եւրոպա դէպք մ'է որուն օրինակն արգարեւ Օսմ. պատմութեան մէջ տեսնուած չէ, և այն արտաքին կարգի պատիւն ու հիւրընկալութիւնը որ Գաղղիա կը պատրաստէ մեր Ա. Սուլթանին, հազիւ թէ կրնայ արժանի համարուի իւր լուսաւորեալ գաղափարներուն և բարձր կամարը որոնք երկրին երջանկութիւն կը խոստանան։

Մնացեալը գալ շաբաթ,

ՊԱՐՈՒՆ

նախէն Եւրոպայի կրեղք փառք փոխարինելու համար Սուլթան ֆաթ և Սուլթան Էլմաշ Էմին զըֆ կալուածներուն Իմարթէթ—Սուլթանէն անուն տարեկան վարձքն օրինաւոր չափով մը պիտի աւելնայ կալուածոց արժեքին համեմատ, և այս համեմատութիւնը յատուկ օրէնքով մը պիտի որոշուի։

Յօդ. Դ. — Շաքուան պէս հազարին 30 դարձնողէք պիտի աւելուի Սուլթան ֆաթ և Սուլթան Էլմաշ Էմին զըֆ ստացուած ժառանգութեան մէջ, և հազարին 15 պիտի աւելուի առաջին աստիճանի ժառանգաց վրայ դառնալու ժամանակ։ Իսկ յետագայ աստիճաններու ժառանգաց վրայ դառնալու ժամանակ աւելուիլը դարձնողէքը յատուկ կանոնադրութեամբ մը պիտի որոշուի։

Յօդ. Ե. — Պարտուց փոխարէն անշարժ ստացուածք գրաւ դնելու համար գործածուած Ֆիրաղի—Պիլ—Վէֆայի դրութիւնն առաջուան պէս պիտի մնայ։ Բայց գրաւի դնելու պայմաններն և անոր վերաբերեալ դատաստանական ձևերը յատուկ կանոններով պիտի սահմանուին։

Յօդ. Զ. — Ներկայ օրինաց արաւագութիւններն ըստ կամ, այսինքն՝ ուզողին համար են։ Սուլթան ֆաթ և Սուլթան Էլմաշ Էմին զըֆ անցողիներն որոնք որ այս օրէնքն օգուտ քաղել ուզեն, Իմարթէթ յով ստացած գոյքերուն կալուածազիրը պէտք է նորոգել տան ետքէն որոշուելը կանոնաց համեմատ։

Յօդ. Է. — Ներկայ օրէնքն այն Ապֆենբուրգի համար միայն գործադրելի է, որք Սուլթաններին կամ կայսերական տոհմին անդամներէն հաստատուած են, կամ հաստատուելուն աղագոտոհմն սպառած ըլլալով՝ տէրութեան ձեռք կը մատակարարուին և Սուլթանները անցած են, որուն ներկայացուցիչն Սուլթանէն զըֆ (Ապֆենբուրգի մատակարարները)։ Սակայն Ապֆ հաստատուող մասնաւոր անձինք ալ՝ որք օրինաց պահանջած ձեռնհասութիւնն ունին, կրնան սոյն օրինաց համեմատ չափաւորել իրենց հաստատուած Ապֆին պայմանները։

Յօդ. Ը. — Եւրոպայի Սուլթան ֆաթ և Սուլթան Էլմաշ Էմին զըֆ կալուածները, որոց զետեղ Սուլթանի ձեռով ստացուած է վրան Սուլթան շէնքեր շինուած են, մինչև ցարդ ի գործ դրուած կանոններուն ներքե պիտի մնան։

Սուլթան ֆաթ և Սուլթան Էլմաշ Էմին զըֆ կալուածոց գնան, փաճառման և ժառանգելու վրայ դարձնելու ժամանակ առնուած Սուլթանի տուրքն արդար չափով մը պիտի աւելնայ։

Յօդ. Թ. — Ներկայ օրէնքը հրատարակութեան օրէն սկսեալ ի գործ պիտի դրուի։

Ա. Պիլ 6/18 յունիս 1867

Օտար հպատակաց կալուածատիրութեան օրէնքը յաջորդ թուով։

ԽԱՆԸ ԼՈՒՐԵՐ

Ընդեալ շաբաթ օրը արեւմտի դէպք մը պատահեցաւ Սալ Պապարի առջև։ Մարգարեան Յովսէփ արան թօփ հանէն երկզուգութիւն նաւակով մը Գաղղիա դալած ժամանակ, քանի մը մալուխ քաշող նաւարանի շոգեւոր կենէ զինէ զինաց։ Յովսէփ արան նաւ մը կենէ զինաց։ Յովսէփ արան նաւակը շոգեւորէ և մալուխներուն մէջ տեղէն անցնելու ուղիով, մալուխներէն մէկը նաւակին վրայ կիշնայ այնպէս ուժգինութեամբ, որ նաւակը կը ջանջանի, գոհարդ Յովսէփ արան յին գլուխը չարաչար կը ծնշուի, նաւակարներէն մէկուն մասնակը կը փոխուի և երեքն ալ ծով կերթան։ Եւրոպայէ քանի մը մալուխ հասնելով, զանոնք ծովէն կը ժողկն, բայց Յովսէփ արան անհնազանդ ըլլալով մար-

մինը Սահմանի մօտ դառնալը կը հասնեն, և հոն քառանկիւնայի բժշկէն քննուելով մեռած ըլլալը փճուելէ ետեւ կը վերջնեն Պալատիոյ երեղեցին կը տանին։

Արաւի օրը տարաբար հանդուսնայ յուրաքանչեւ իրար կատարելով, մարմինը Պալատիոյ երեղեցիէն հանդիսի կամարջին դուրսը և անկէց ալ շոգեւորով Խաղաղ տարուեցաւ և իւր նախնեաց հանգստարանն ամփոփեցաւ։

Մարգարեան Յովսէփ արան եւրեսուն և ութամեայ կենաց այսպէս արեւմտի կերպով յանկարձ մարիլը մեծ կսկիծ պատճառեց իւր բաղմութիւն բարեկամայն ու ծանօթներուն։

— Եթէ եր աւագակապեալն քաղաքործութեան լուրերն այս օրերս դարձեալ լուրի կ'սկսին։ Սակայն 30 իւրիկունը Եթէ եր 15 ընկերներով Եւրոպայի ծովերէն մօտ անգղիացի Տոքթոր Սարէլին ագարակը կերթայ և ընկերներով ներս մտնելով, տանը մէջ գանաւորները քաղաքավարութեամբ կը բարեւ և ընթերց ու 1000 լիւրա կը խնդրէ։ Տոքթոր Սարէլ կը պատասխանէ թէ ընթերցները գործը դուրսն է, բայց ուզած ստակը չունի։ Բաւական բանակցութեան և առատ կերութեամբ ետեւ Եթէ եր 500 լիւրայի գոհ կըլլայ և 30 օրէն փճուելու պայմանաւ մտնէ հակ մը կառնու Տոքթոր Սարէլին և առաւօտուն մօտ իւր ընկերներով կ'ընեն կերթայ Տոքթորին և կնոջ ժամացոյցներն իրեն յիշատակ խնդրելով ու առնելով։

Եւրոպայի Եթէ եր դեպքը Եթէ եր դեպքանաւ տան և թ. Դրան մէջ բանակցութեան նիւթ եղած է, կըսէ Եթէ եր Զեքը։

Յունիս 25ին մինչև յունիս 9 հիւսնաւորողի հոգարարութեան սնուած կը մտած հասցիքը։

- Ղ. 61. Եթէ եր գաղութի գաղութի աշակերտը 15 Բարաքեան Եւթիպու 28 Պ. Միսս աղա, Տ. Գալուստ, Եթէ եր ձեռամբ 44 Դերձակ Սիւրիւ աղա Եթէ եր Սահալ 260 Օրթոգիւր գանձանակէն 193. Եթէ եր Եթէ եր 107 Խաղաղութի թապալտէն։ Զեռամբ թօփալտեան Ա. աղա 164 Իւսկիւտարի գանձանակէն 110 Ա. Եթէ եր թապալտ Սարէլի 55 Եթէ եր Եթէ եր 228. Եթէ եր Եթէ եր 1266. Եթէ եր 5400 Յունիս 9 նշանուածք ձեռամբ Ս. Փիլիպպոս Եթէ եր 6666. Սիւրիւ վեց հազար վեց հարիւր փաթ օռն ու վեց դուրուշ տասն օրն փարա։ 9 յունիս 1867 Սենեակ հոգարարութեան

Եւրոպայի վերջին 806 թուոյն մէջ հետեւեալ գրութիւնները կը տեսնենք։

Գահիրէ 14 մայիս 1867

«Յարգելի իմապիր Եւրոպայ»։

«Ազգայութի հայ բնակիչները այս օրերս լսելով թէ վիճակիս նախորդ փոխառաջնորդ Գեր. Սիւրիւ արքեպիսկոպոս միտք ունի եղբւր վերստին յիշգրիտութեամբ և նայինք այս տեղի մէկ բարեկամին գրած և իմացուցած ըլլալով թէ քիչ օրէն պիտի գայ, այս լուրը իմստ տխուր տպաւորութիւն մը ըրաւ և մեծ գրգռութիւն պատճառեց թէ՛ Գահիրէի և թէ՛ Եթէ եր արքեպիսկոպոսին ընդդէմ յայտարարեցաւ, որոնք տարակոյս չունին թէ յիշեալ արքեպիսկոպոսին ընդդէմ յայտարարեցաւ մեր երկրին այժմեան ազգային համաձայնութիւնը և խաղաղութիւնը պիտի քննարկուի և նոր խոսովութեանց և երկպառակութեանց պատ-

